DE TIJD IS OM

dichtfestival

gelegenheidsbundel

nou kèn ik
veel van die
schrijvers
persoonlijk;
dan is het
anders —

KOLOFON

Gelegenheidsbundel.
t.g.v. poëziefestival in de
"Blauwe Aanslag", Buitenom 214,
Den Haag.
Op zaterdag 11 april 1987, vanaf
21:00.

Alle rechten bij de auteurs.
Samenstelling en lay-out: Adriaan
Bontebal en Erik Lindner.
Druk: Drukkerij "De Bijstand".
Tekeningen o.a.:
Jake Cairo, Theo Meereboer, Paul
van der Steen.
Michael van der Tak en Henk van
Schaik: Overgenomen uit "Nigredo".
Foto omslag: Man Ray (Antonin Artaud)

VERANTWOORDING

Twee meningen:

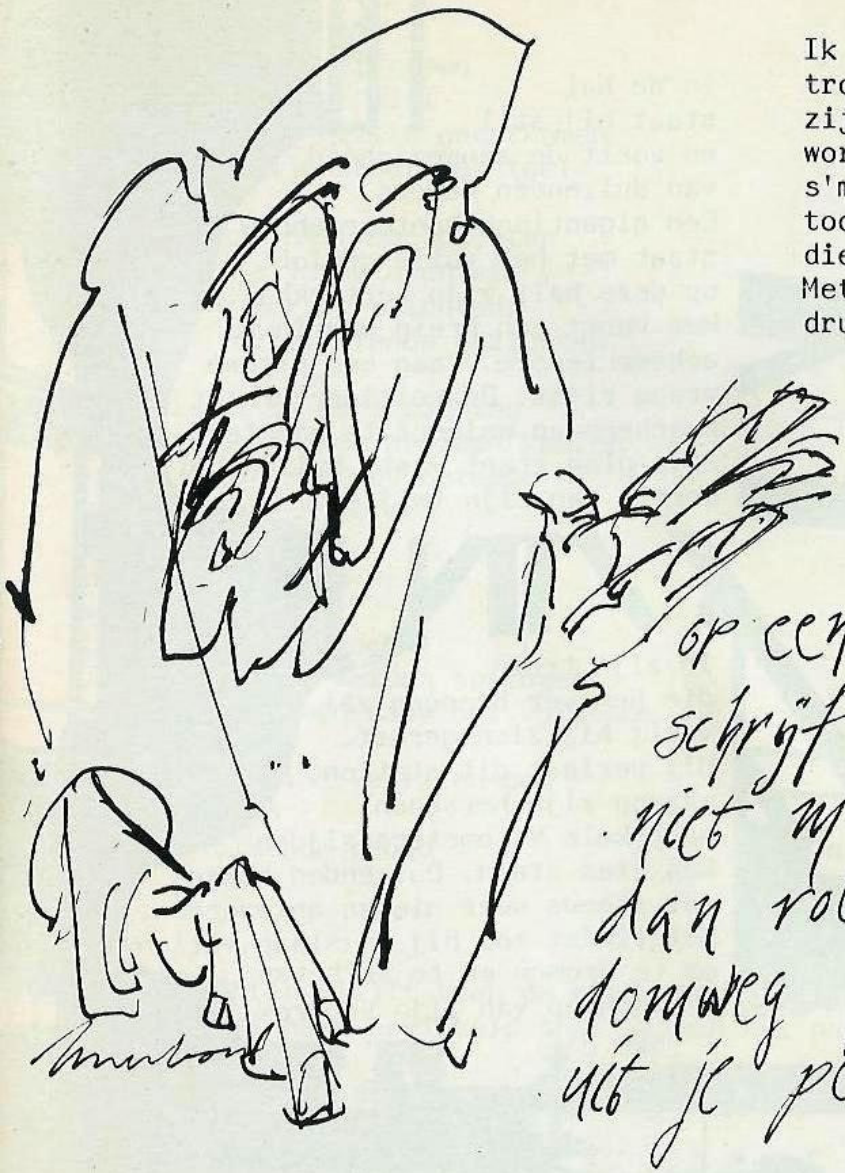
"Duidelijk en concreet zeggen wat je bedoelt is geen poëzie. Er komen steeds meer mensen die steeds duidelijker en concreter zeggen wat ze bedoelen. Vaag en cryptisch zeggen wat je bedoelt is geen poëzie. Rijmend en grappig zeggen wat je bedoelt is geen poëzie. Niet zeggen wat je bedoelt maar het wel bedoelen is ook geen poëzie. Wie zich tegenwoordig nog met poëzie bezig houdt moet wel een onnozele hals zijn". Lukas Simonis in het blad "Nigredo", het huisblad van de Rotterdamse Bunker.

"Dichters, wees sluw en gemeen. Verkoop knollen voor citroenen of andersom, maar bedrijf de 'schielijke' oplichterij altijd met een allerbeminnelijkste glimlach. Laat je die genieting niet ontzeggen. Het is bovendien puur lijfsbehoud." Arthur Lava in het februari/maart nummer 1987 van "De Held", literair periodiek.

In elk geval wordt er nog flink tegen de klippen op gedicht. Terecht of onterecht, goed of slecht, het gebeurt.
Het topje van de randstedelijke ijsberg presenteert zich in deze bundel en tijdens het eerste festival 'De tijd is om', gehouden in het Haagse kraakpand 'De Blauwe Aanslag'. Lees, luister en beoordeel zelf.
Een aantal dichters zijn vergeten, een aantal dichters heeft afgezegd. Ter vermelding: Lukas Simonis(!) en Cor Gout zitten op 11 april in België in het kader van de Tresspassers W tournee. Hans Plomp zit opnieuw in India. Willem Woelwater waarschijnlijk in Hongarije. Ook treden er mensen op die niet in deze bundel staan, staan er mensen in de bundel die niet optreden. Dat voor de duidelijkheid.

Zou het niet mooi zijn als volgend jaar dit circus een rondgang maakt langs de verschillende randsteden? de 11de april zal moeten uitmaken of het de moeite waard is hiernaar te streven. Vooralsnog is het mooi genoeg dat dit festival er is gekomen, met steun van de gemeente Den Haag, 'De Blauwe Aanslag' en een aantal individuele enthousiastelingen.

ADRIAAN BONTEBAL

Ik zit in de kroeg, laat mezelf versieren
troon hem mee naar het paradijs
zijn voorgenomen vluggertje
wordt een hete lange nacht.
s'morgens als hij niet weg wil gaan
toon ik me weer de kwetsbare
die hem de held laat zijn.
Met de staart tussen de benen
druipt hij af.

En iedere keer
heb je er meer aan
heb je minder te doen
en ben je meer nodig
ergens anders.

De tijd verdraait,
geeft waarden
en verontwaardigt,

De tijd is allemachtig
maakt krijgers en helden,
geeft diepte en perpectief.

De tijd verzacht,
de tijd vergeeft,
de tijd verstrijkt.

ERZSI HATVÁRI - DEN HAAG

KOPSTATION

In de ochtend
klimt de zon
en de dauw
doet haar best
dit te verbergen.
De reiziger daalt langzaam af
in de trein van half zeven.
Zijn bagage. Wapenuitrusting voor
het avontuur. Neergesmeten
voor de voeten van levende doden.
Het slapende voetstuk van forenzen
lijkt te wankelen.

In de hal
staat hij stil
en voelt de aanwezigheid
van duizenden kamers.
Een gigantisch kantoorgebouw
staat met het volle gewicht
op deze hal; zijn vertrekhal.
Het vormt een brein waarin
achter iedere vraag een nieuwe
vraag rijst. De reiziger vraagt
waarheen en weigert te wachten.
Zijn plan staat vast, buiten het
bereik van zijn twijfel.

In gedachten
lacht de reiziger
en zijn ogen tranen
om te misleiden.
De reiziger zal overstappen
en rijden tot het einde van de dag.
De bezetting van deze trein om half zeven
zal hij snel moeten vergeten.
Eigenlijk al in de hal van het kop-
station. Hij moet er niet aan denken.

In zijn trein,
die hem ver brengen zal,
voelt hij zich gerust.
Hij verlaat dit station,
waarop zijn hersenen
na enkele kilometers rijden
kan zien staan. Duizenden hokjes
met steeds weer nieuwe antwoorden.
Het liefst zou hij in slaap vallen
om te dromen en te vergeten
de wanhoop van zijn vertrek.

FRANK HORSMAN - VOORBURG

steel mijn domme dromen
weeg mijn zwakke ziel
vervloek mijn heilig onderkomen
schoffeer mijn nederige steel

als ik maar stil mag dichten
poeet mag zijn om uwentwil
en nieuwe verzen stichten
voor uw verh(v)elende gezichten

stelen zal ik uw gedachten
uw onuitgesproken beelden kwelen
vette witte woorden botsend
naar uw normen vormen

zoals begrijpt u wel en
maakt u het wel
ik zal lachend door
uw onontgonnen weiden springen
lallend sprinten naar het volgende
genot
waar uw én mijn verlaten god
zal schreien
om het volgende gebod

-want dichten blijft toch de platonische liefdesbeleving
welke in al haar hevigheid toch alleen het papier streelt-

PORTA (Marinus van der Marel) - DELFT

Wanneer ik 's nachts alleen
met de schakelkasten der voetgangersoversteekpaden
omarm ik in gedachten
zij die haar naam weten.

FRANS IJZER - DEN HAAG

SCHIMMENRIJK VAN GOUDEN PAARDEVLECHTEN
TORENS VAN HET BLAUWE ZUIDEN
WAAR DE WINDEN SAMENKOMEN
TOVERDRANK SCHEPT VERRE DROMEN

EN HET ZONLICHT IN JE OGEN IS
VAN BOVENAARDSE SCHOONHEID
ZIE TWEE TORENWACHTERS LOPEN
EN ZIJ LACHEN OM HUN GRAPPEN

EN DE DRAAIKOLK VAN HUN DOLKEN
IS HET GLANZEN VAN HUN TANDEN
EN JE ZWARTE LICHAAM ZWEEFT
OP DE DEINING VAN MIJN STEM

WANT DE PLAAGGEEST IS VERDWENEN
DOOR MIJN LIED VAN ZILVERREGEN
EN DIE MOORD ZIJN WIJ VERGETEN
WANT DIE STEEK VAN MIJN GEWETEN

IS VERRASSEND WEGGESLETEN
IN EEN LANS VAN LICHTE DROMEN
EN DE HITTE SMELT ONS SAMEN
IN ZIJN DANS VAN ROOIE WAAIERS.

NACHT IN BAGDAD
ARABISCHE NACHTEGAAL
IN DE VERTE ZACHTE VERZOEKEN
VAN HESE MEMOIRES
OP HET TERRAS VAN A LA EDGAR
DRINKEN CHINESE WONDERDOKTERS HUN THEE
OPIUMNACHT ALS EEN GRAF VAN STERREN
ZWOEL ALS EEN STENEN VEER
NAVEL:OOG VAN DE BUIKDANSERES
WIE WIL ER HAND DRUKKEN VRAAGT
HASSAN IBN SABBAH
CHINEZEN GEVEN GEEN SJOEGE
LONKENDE LICHTENDE NAGELS
ZONDER LICHAMEN IN DUISTERE RUIMTE
HIJ KIJKT DOOR DE ROOK
VAN ZIJN PIJP EN BEGRIJPT HET
BLAUWOGIGE RUSSISCHE ENGEL.

JOERA DEKKER - RIJSWIJK

alles
is poezie,
weet je

Zij lachen
Meewarig
om hun vrouwen
die
krijsend
van De|ach
hun
haar verliezen

Alleen zijn
met
het stof
en
de stank

Van de Foetus
Was
niet geëoeg

Zij voelen
het
getril
en kloddery
slagroom
zonder suiker
op hun netvlies
Zij komen
wat minder
vaak

EEN SCHELDPARTIJ

En zij noemden mij namen,
lelijk als zijzelf.
Ik vocht terug met koele tongevruchten,
bang voor een handgemeen,
bang voor mijn ijzeren greep,
bang voor het gekraak der nekken,
bang voor de moordende Duivel in mijn vingertoppen
die steeds gewekt wordt door mijn razende bloed.
Dus ik vocht terug,
ogenschijnlijk kalm
maar ik voelde de nekken breken in mijn handen,
mijn handen geilden op de dikste nek
maar ook mijn handen waren bang,
bang om zichzelf daarna voor eeuwig
in de verkeerde stand te vinden,
de stand van de dikken van de Walgen,
zij die de lucht bevuilen met hun weeë **kooldioxide.**

MARTINE - DEN HAAG

MARTINE SX: text.
JAKE: design.

Entoen was hij stilgevallen;
omdat hij nu eenmaal vaak viel zorder te schreeuwen.

EEN BIJEENKOMST

veters wringen in schoenen
water zuigt zich de rijst
binnen buiten is het dringen
en buiten vlakbij binnen
is het driedik zo beroerd

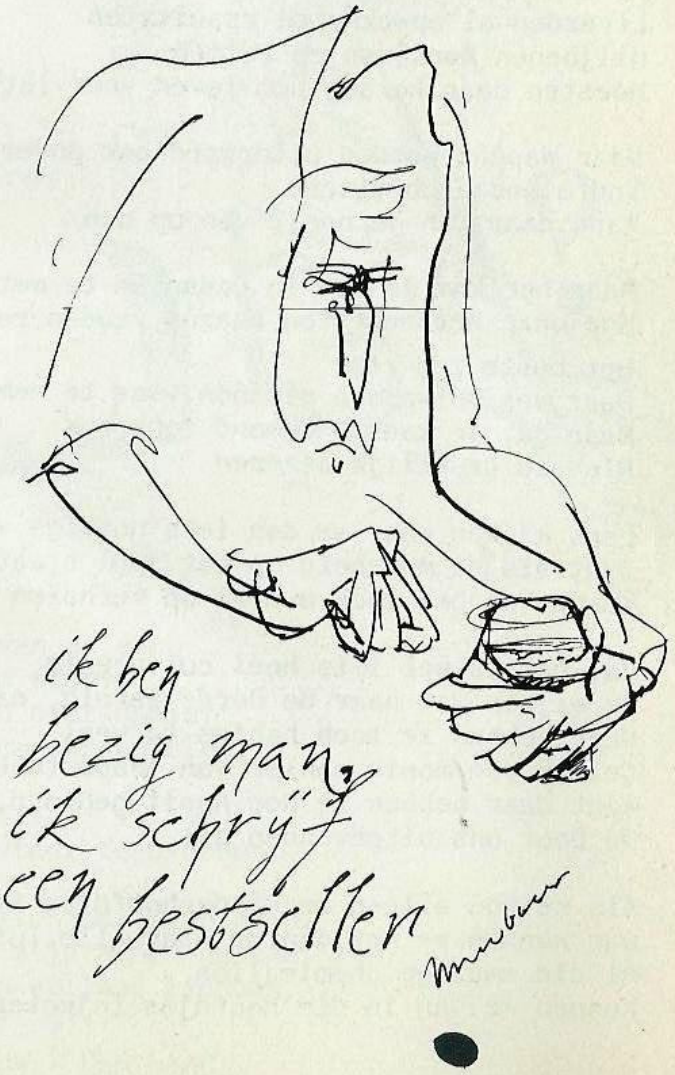
hij staat er warmpjes bij
met zwellende voeten kromme tenen
had ie zn nagels maar geknipt
enkel zn oksels heeft ie ingerold vanmorgen
korrels in de uithoek van zijn ogen

het hok is volgestampt
en ondergescheten met bekers
van plastik als stro gesmeten
t schijnt dat hij mooi gaat spreken
wie dan o dat zou ik niet weten

het schijnt dat de zon
ze buiten bijkans half dood zo zeg
wie spreekt er buiten dan
wat een lucht hangt hier
daar ga je van de graad van

waar heeft u die derde button
zeg maar jij zag je niet die kraam
van voedseloverschottenhulp bij de ingang
fraai nietwaar zo'n negerjongetje
met een hand vol rijst? ja!

DIRK KEIJZER - AMSTERDAM

ODE AAN DE MEDICI

Lang leve de medici
Zij redden ons van al het kwaad
Hoe zij er echter achter komen
Is iets wat de gewone burger niet aangaat

De onderzoeken naar kanker
Leverden al opwekkende resultaten
Miljoenen konijnen en ratten
Moesten daar helaas het leven voor laten

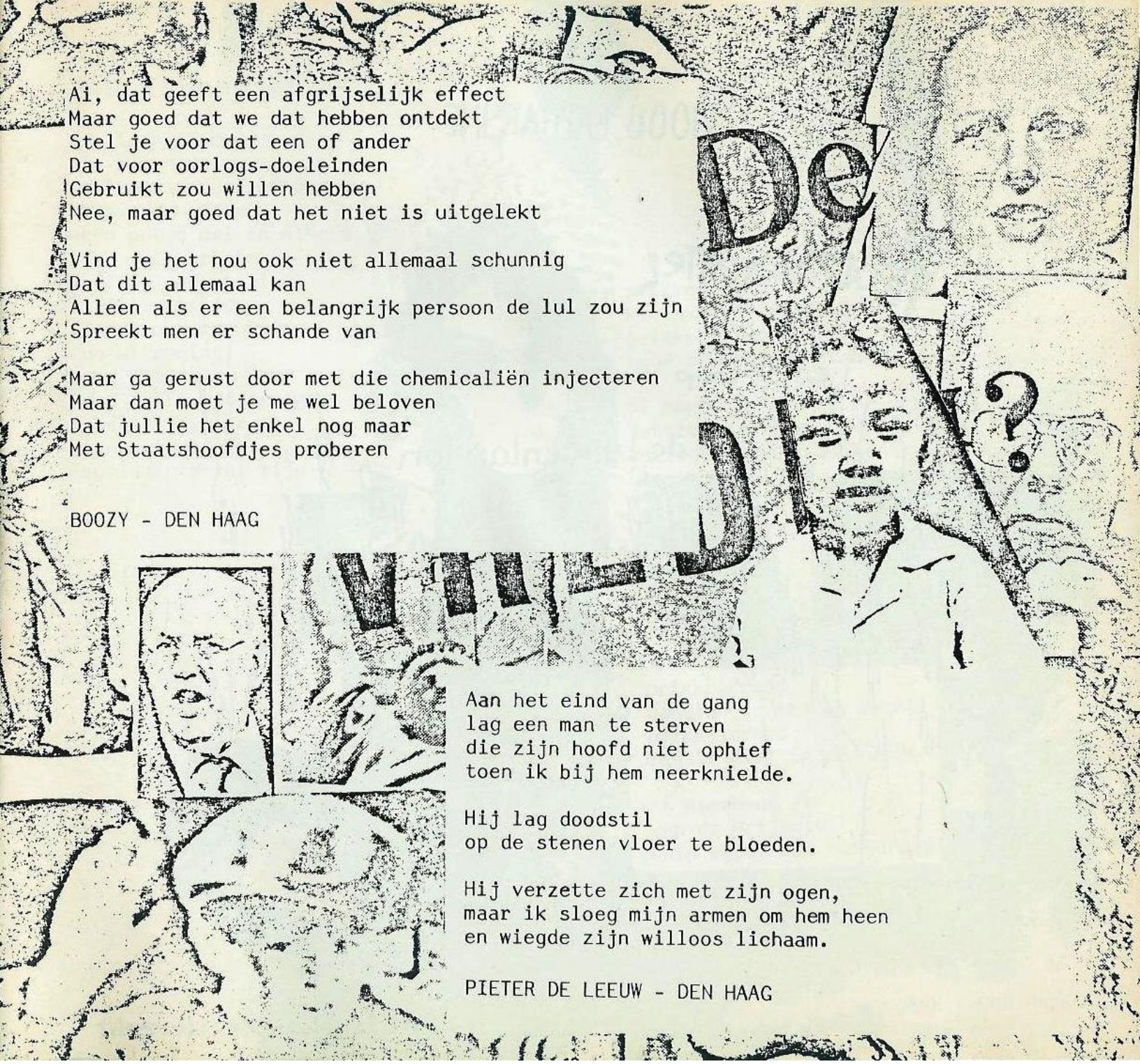
Naar wapens worden uiteraard ook onderzoeken gedaan
Vooral naar chemische
Want daar kan je nooit van op aan

Maar hoe kom je nou in godsnaam te weten
Hoe onze hersencellen daarop zouden reageren
Het beste zou zijn
Daar een volwassen persoon voor te nemen
Maar ja, je kan zo iemand toch ook
Niet zo gruwelijk bezeren

Eens kijken waar we dan iets nuttigs vandaan kunnen halen
Want als de mensheid op het spel staat
Kunnen we het toch overal op verhalen

Ja, dat is wel iets heel cultureels
We wijken uit naar de Derde Wereld, naar India
Daar hebben ze toch babies te veel
Gelijk een mooie manier van geboortebeperking
Want daar hebben ze nog nooit gehoord van
De door ons uitgevonden pil

Als we nou alleen de kinderhoofdjes importeren
Dan kunnen we het daarop naar alle lust proberen
Al die smerige chemicaliën
Kunnen we dan in die hoofdjes injecteren

Ai, dat geeft een afgrijselijk effect
Maar goed dat we dat hebben ontdekt
Stel je voor dat een of ander
Dat voor oorlogs-doeleinden
Gebruikt zou willen hebben
Nee, maar goed dat het niet is uitgelekt

Vind je het nou ook niet allemaal schunnig
Dat dit allemaal kan
Alleen als er een belangrijk persoon de lul zou zijn
Spreekt men er schande van

Maar ga gerust door met die chemicaliën injecteren
Maar dan moet je me wel beloven
Dat jullie het enkel nog maar
Met Staatshoofdjes proberen

BOOZY - DEN HAAG

Aan het eind van de gang
lag een man te sterven
die zijn hoofd niet ophief
toen ik bij hem neerknielde.

Hij lag doodstil
op de stenen vloer te bloeden.

Hij verzette zich met zijn ogen,
maar ik sloeg mijn armen om hem heen
en wiegde zijn willoos lichaam.

PIETER DE LEEUW - DEN HAAG

HOOG CATHARYNE

Sylvia Hubers - Utrecht

STILLE OMWENTELING

zoals het vroeger ging
is het niet meer
regenjas en gleufhoed
vervangen door
een potje gel en nike's
een spijkerbroek
stille omwenteling
stille strijd
in de onderdrukking
de uitroeïng
van het feit
dat zelfs het fenomeen
sociaal demokratie
aan het begrip
sociaal verzet tijd

prikkeldraad
kleinkind van de staat
prikkeldraad
houd de schapen braaf

't houdt je binnen de perken
scheid de armen van de rijken
oorlogstuig vol lijken

prikkeldraad
handlanger van de macht
prikkeldraad
legale dief in de nacht

't weerhoud je
van de vrijheid
knip kapot dat Natodraad

JACK - DEN HAAG

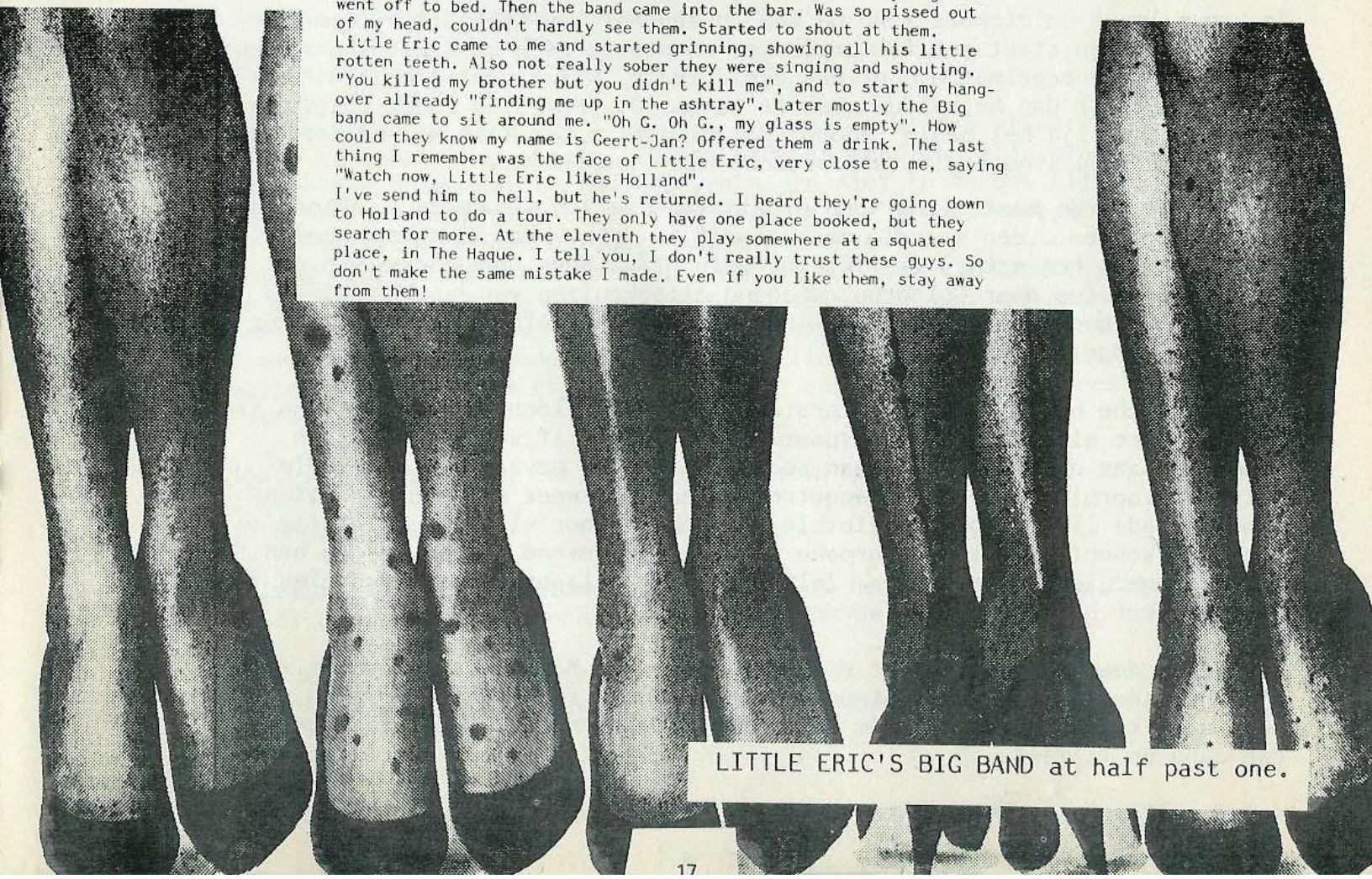
-ingezonden mededeling-

SEVEN GIGS A WEEK

Thursday. There were only a few peo e who showed up at the first try-out of what in ugly advertisement was called "the new way to fill up all your misplaced illusions". I was rather surprised to finally see this band on the Liverpool stage because their outlook is a rather heavy combination of totally shocking weirdos and the sweet way they move. The rest of the audience seemed to have the same surprise I had. They were playing on for about fifty minutes with rather slow songs with old-fashoned guitar riddles in between. The voice of the singer was calm, more speaking then singing. This seemed to be another brave poetry band, I thpught. Thought! After seven slow numbers it all collapsed. The big drummer went beating louder and louder. A cloud of nerves and shrills covered the place when the voice of the singer reopened in a totally other way. The lyrics were not difficult to hear and understand. Most of the audience got shocked by the things they heard and moved back to the bar I decided to follow them and join in the next day at Manchester. That day was friday and one could see that. At thursday the lads were serious and calm but doing the next gig at Malverns the band was drinking in the bar before their show themselves. I got in a fight with the base-guitarist, who, with a bottle of bourbon in his hands, tried to impress all the girls by saying he was the base-guitarist of the Crime and City Solution. Can't really have things like that. The place was sold-out. Think Manchester's looking for something new like this. At twelve they were finally moving towards the stage. I saw several bottles of Wodka going around. Discussions between them were heard. Singer started: "Little Eric went on the stage. What'd he do? He went on the stage! For what? To play with his band. His what? His band! What band? Little Eric's Big band!" Then a very unmelodius sound came in where only the drummer, heavily fast beatin', and the singer, making noises like "rrrhawarrwarrrah-ahsssssstssggg", were heard. The concert went on like this. The singer sang on a mean way. Still the audience was enthousiastic and appaused. At half past one I went to speak with the geezer behind the bar if they couldn't stop. He send me away. The guys like them, so why complain? I re-entered the place via the toilets. At this moment several police-men came in. Fights broke out among the dancing public and the men who wanted to stop the concert. Almost 50% of the audience was arrested. "Oh yes isn't this rock 'n roll, baby", I could hear the singer say. The rest of the audience moved home. Then the band finally stopped playing. Next day was Leeds. Tried to write an article about this band. Wanted some information of the singer. When I went downstairs in the concert hall, I saw the band have dinner. What the hell this bloke's here for, the drummer asked. Said I was writing for a dutch magazine called Vinyl. The singer started to laugh in an unfriendly way. "Oh I like the dutch, they're really dumb, you know, let me handle him".

After this I decided to stop with joining the tour. But two days later I couldn't resist my curiosity and went to Birmingham. When I came in at ten they were allready playing. I got pissed out of my head. The music sounded like theatre or even opera bullshit. And Little Eric was pretending he could sing, and it was so false, so truly false. The audience partly walked away, and the rest began to shout for music. I think as a reaction the Big band went off the stage and Little Eric stayed alone bringing his poetry. Most of the rest of the audience was off. That night sleeping in a hotel near the concert hall I realised I had the feeling there were no other bands who excisted after I had seen so much of Little Eric's Big band. Tuesday they had to play at a big squated place somewhere in London. They were called a new outrageous Punk band.

Couldn't believe this stuff. That day I heard the concert was cancelled. To the opinion of the people who organized the concert Little Eric's Big band was a band of fascists. Well, remembering the half-skinheaded base-guitarist I could imagined, but he didn't appear in Birningham the day before and I believe he was thrown out of the band. But I heard stories Little Eric's Big drummer, who indeed always talked and talked, was snearing about foreigners and the like. Last day they played at the Electric Ballroom. Also this was sold-out, but after a conversation with the lad who played guitar, the only resonable of them, I was the only one on the guest-list.This was a big concert. Television and press was fully mentioned, and indeed I saw cameras. Precisely at eleven they came on. I was even crying, they playing pop songs! Simple narrow-minded pop songs! The only thing I could thi+k about was liquor. Went in the bar, had a gin-soda a minute. After an hour the full-enthousiatic audience, mostly teenagers, came to join me. I was rather angry for I wanted to keep the first place at the bar. All photo's of Little Eric were in the hands of these young sheep. Went on drinking for an hour and on my advise most of the youngsters went off to bed. Then the band came into the bar. Was so pissed out of my head, couldn't hardly see them. Started to shout at them. Little Eric came to me and started grinning, showing all his little rotten teeth. Also not really sober they were singing and shouting. "You killed my brother but you didn't kill me", and to start my hang-over allready "finding me up in the ashtray". Later mostly the Big band came to sit around me. "Oh G. Oh G., my glass is empty". How could they know my name is Geert-Jan? Offered them a drink. The last thing I remember was the face of Little Eric, very close to me, saying "Watch now, Little Eric likes Holland".
I've send him to hell, but he's returned. I heard they're going down to Holland to do a tour. They only have one place booked, but they search for more. At the eleventh they play somewhere at a squated place, in The Haque. I tell you, I don't really trust these guys. So don't make the same mistake I made. Even if you like them, stay away from them!

LITTLE ERIC'S BIG BAND at half past one.

EEN REGISSEUR GENAAMD TOEVAL EN EEN TECHNICUS GENAAMD VERGISSING
(een studie in dimensies)

De film herhaalt zich eindeloos. Ik zie de vrouw die "AH" kreunde en de man die "HA" hijgde. De vrouw wil weten wat de man geheim wil houden. De kleur van de vrouw verandert van rose-oranje in rood, langzaam, maar zeker, bloedrood. Een close up van het gezicht van de vrouw vloeit over in de kleuren van het hol. De muren hebben dezelfde kleur gekregen, het vlakke cement diepe groeven, en overal zijn mondjes die in verhouding tot elkaar onregelmatig openen en sluiten. De lens van de camera zoemt uit. Het schijnsel van het filmisch licht verandert mee en alles keert weer terug naar de staat van voorheen.
De vrouw loopt in cirkels rond de man in een hol van vier bij vier meter ongeveer. De man start een filmprojector en stoort zich niet zichtbaar aan de vrouw die nu regelmatig door het beeld loopt. Hij stoort zich niet aan haar. Ik besluit dan hetzelfde maar te laten. De projector loopt en projecteert gelijkertijd het beeld 'Adonai Hallelujah!'. Een film met mijzelf in de hoofdrol. Een stem begint een proloog uit te spreken;

"...De ter aarde bestelling vond plaats toen de zon al aan het zakken was. Avé Marianetten...een waardig zeemansgraf in de zee van brandend zand. Verdronken in het water? Gestikt in de lucht?...Neen, gestrompeld over zand van Pilatus naar Golgotha, dragend alle kruizen van honderdduizend zielen...De boete en de zonde van honderdduizend zielen, dragend aan één kruis. Avé Marianetten...Avé!"

Het statische beeld vervaagt. Eerste bewegende beelden. Groene vlekken aan het zichtbare eind van een zandspoor. Adonai wijkt af van het spoor en strompelt naar de grote steen aan de rechterzijde, ervaart de sfeer die menigmaal voorbijgangers had aangetrokken en daar weer was achtergelaten; geen rottende lijken; geen skeletale kapstokken voor vlees in de nabije omgeving. Kennelijk waren de groene vlekken hoopgevend genoeg om nóg een greintje energie uit te putten. Zelfs hier nog. Slapende hersenfuncties worden wakker geschud, goden worden verhoord...

"Ik ga me daar een beetje met de kunst bemoeien! Wat zoek ik in naam van mijn heilige vader bij een steen?! Een omweg van ruim twintigduizend passen, als ik me niet vergis, om iets anders te zien, te kunnen betasten dan zand en mijzelf..."

Adonai valt neer op het naakte zand. Stof stuift op.

"Ik kocht het en verkocht het, en zal het nu happen en tandenknarsen. Waar ik uit ontstaan ben en wat er van me overblijft."

Adonai staat op en slaat het stof van zich af.

"Waarom heb ik me in hemelsnaam met de kunst bemoeit?"

Een gebed is al wat rest...

"Grote God... D'hele wereld buigt voor U. Leert mij de gematigdheid omhelzen. Leert mij de nederigheid kennen. Maak U zelve onmisbaar in al mijn doeleinden...Geef mij een teken. Laat het onweren. Laat mij een brandende struik zien. Laat mij U loven...Amen."

De stem van het proloog...

"Laat ik je dit zeggen mijn zoon, hoop en vertrouwen bijten elkaar niet. Je vervloekt stof en zand, waarom? Ik heb stof en zand aan mijn kinderen geschonken en zie graag dat ze een gegeven paard niet in de bek kijken. Ik wéét dat het een hoop stof en zand bij elkaar is, genoeg voor al mijn kinderen... Maar vind je dat dan geen mooie gedachte?"

Adonai ontspant zijn gezicht avorens één van de duizenden uitdukkingsloze blikken op zijn gezicht te plooien. Als hij zijn zich een weg naar boven banende kots weer inslikt, blijven enkele resten voor de eventuele oplettende toeschouwer op de bodem van zijn mond zichtbaar, en pogingen om iets te verbergen doet hij niet. Het staat niet eens slecht bij de rest van zijn verschijning.

"Eindelijk... tenminste nog een redelijk gesprek." denkt Adonai.

"Maar..." begint Adonai.

"Val me niet in de rede. Je stoort me nu al sinds de aanvang van de film, in feite, al dacht ik toen van niet."

Ik besluit dan hetzelfde maar te bekennen. De vrouw behoudt haar kleur. Het staat niet eens slecht bij de rest van haar verschijning, vind ik.

ANTHONY BLOKDIJK - DEN HAAG

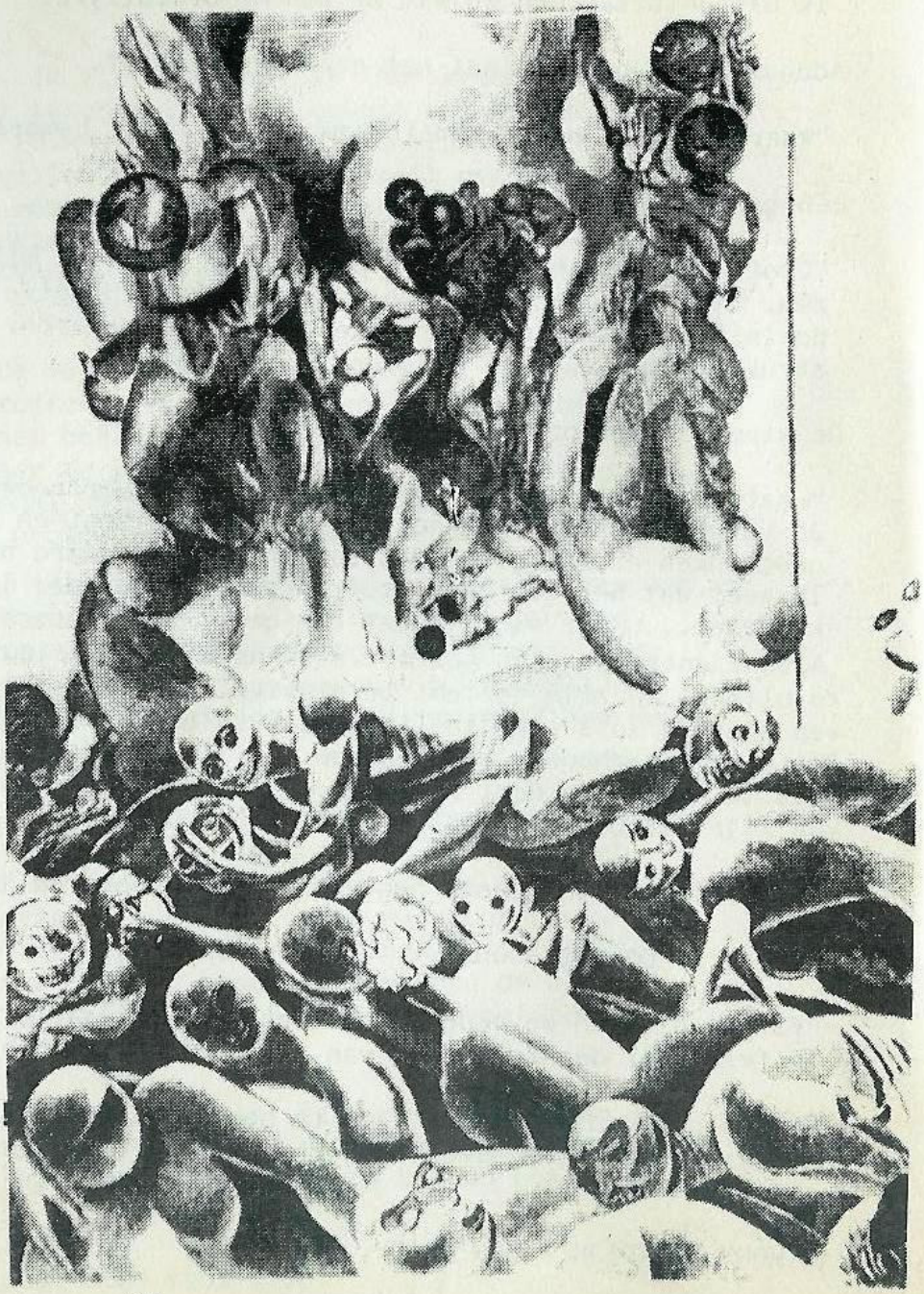
Bevrijdingsdag

Doodse dagen,
heimwee naar de toekomst
& verstomping van hoofd tot
hoofd.
Cerebraal gerochel op terrassen
van cafe's.
Bloembollen niet meer
wat ze geweest zijn.

Doodse dagen Rotterdam.
onder 't opschrift
STERF IN STAAL.
Stad voor zakenlieden,
pooiers enn bombardementen,
40 jaren bouwen aan het
thema voor een requiem.
Holle gebaren, zeefdrukbiljetten.
Politiek bewustzijn stroomt als
diarree door goten.
MUILKORFMANIFESTATIES!
Vanavond!
LIVE!
Het vernieuwd cabaret
PAULUS DE RUITER
Gestoken in neo-socialistisch
Jasje! Politiek verantwoord &
geheel gesubsidieerd!

Goorgele blokken op aloude
Puinhopen.
Steriel. Inert. Zielloos.
Uitzichtloze zondagsheid
Calvijns kadaver lacht hysterisch
Nederland viert 40 jaar
verval in Rigor mortis.

Plots, s'avonds:
Het ogenblik der pseudo-waarheid!
Bevrijdingsmassa's rollen aan,
stuwen straatvuil voort.
ABFALLE HIER REINWERFEN!
Primitieve ziektekiemen
stormen epicentrumwaarts.

Verburgerlijkte
socio-liberale-femina-anarcho-
horden
staren uitgeblust naar vuurwerk,
afgestoken aan het einde der
Lijnbaan.

HUIS EUROPA
IN DOODSLICHT?

Zie de mensheid,
naakt & zuiver
kijk van afstand,
walg en huiver.

2e naoorlogse generatie,
opgezwollen lijven
na een pestepidemie.

STINKENDE ADEM UIT
TRENDSETTERS

LIPPEN, PROEF HET GENOT VAN
DENTALE VERROTTING!

Huis Europa,
midden '80

Perspex tussenschotten
in restanten van Gotiekdecor.

STERF IN STAAL
in Rotterdam,
stad voor zakenlieden,
pooiers &
bombardementen.
40 jaren bouwen aan het thema
voor
een requiem.

DEEL TWEE

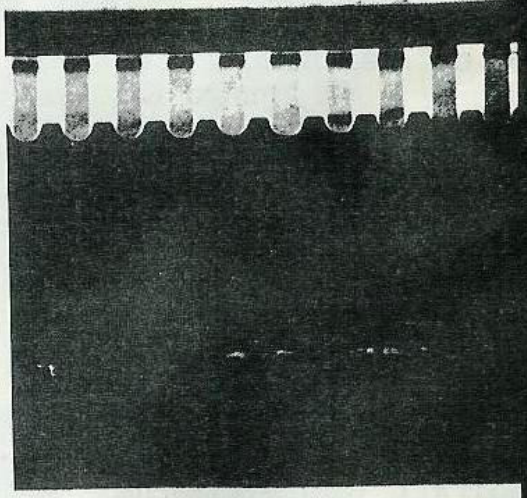
altijd boven je hoofd hangend.
verzorging zonder beloften.
geen enkele garantie.
dossiers vol bewaarde herinneringen.
nooit meer ongedaan te maken.
eerlijk duurt lang.
never a chaep shot.
vergetelheid telt.
no practical bodyment to retreat.
no social basement to loose.
only facts to maintain.
so where are we waiting for?
mondig.
aangedaan.
in het dood morgenrood.
zwart geblakerde haat
weggemoffeld.
zo duister als weleer.
een zuur gelach stijgt op
uit een bitter bestaan.

0187
h van schaik

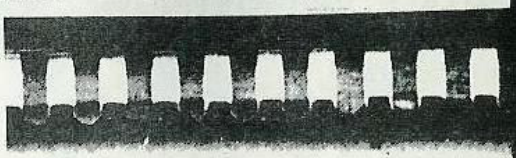

Café Select

MONTELIMAR, zomer '83

Hij was getrouwd met een wassen beeld
hij deed de bar, zij het terras en de tabac
ze werden bezocht door voornamelijk jongenlui
met kortgeschoren hoofden
die hen voorzagen in een week-endje Parijs
eens in het jaar. Waar werkten ze anders voor
de kinderen
die stonden allang hun eigen man en vrouw
leefden afgezondert heel ver weg
Eén was er zelfs verpleegster in l'Afrique-central
Wat ze daar nu zoeken moest? Ze was al dertig

En als de bus passeert
wordt de zaak even verduisterd
zevenduizend keer per jaar.
Nu hebben ze eigen kinderen
Militairen voor pression et des sandwiches
haar moederhart raakt nimmer uitgebloed, zij
loopt er wel weer achteraan
op steunzolen.
Onvolmaat evenwicht
bestel ik een sandwich
parfait!
Pappie staat te smeren.

WILLEM DE GEUS - DEN HAAG

(meer) (maar) ()

dagenlang heb ik gezworven
over het gezicht van een oude vrouw

geen spier vertrok ze

hoe weet ik dat ze oud is
haar huid verraadde niets

ze at niet meer

zo wit is ze de zee glad-
gestreken als geschuurd hout

ze sliep niet

(meer)
(maar)
()
er is geen nieuws

alles is al
vele malen en nog geen honderd keer
gebeurd

ROB BEKKER - UTRECHT

ik ken een man die zilver poetst
hij heeft een zachte stem

hij heeft een zachte stem
je luistert naar hem
met meer dan je oren

je hoort zijn stem
en soms zijn woorden

het gaat over niets
dan water
in een glas

uit een ander glas
dat leeg nog vochtig is

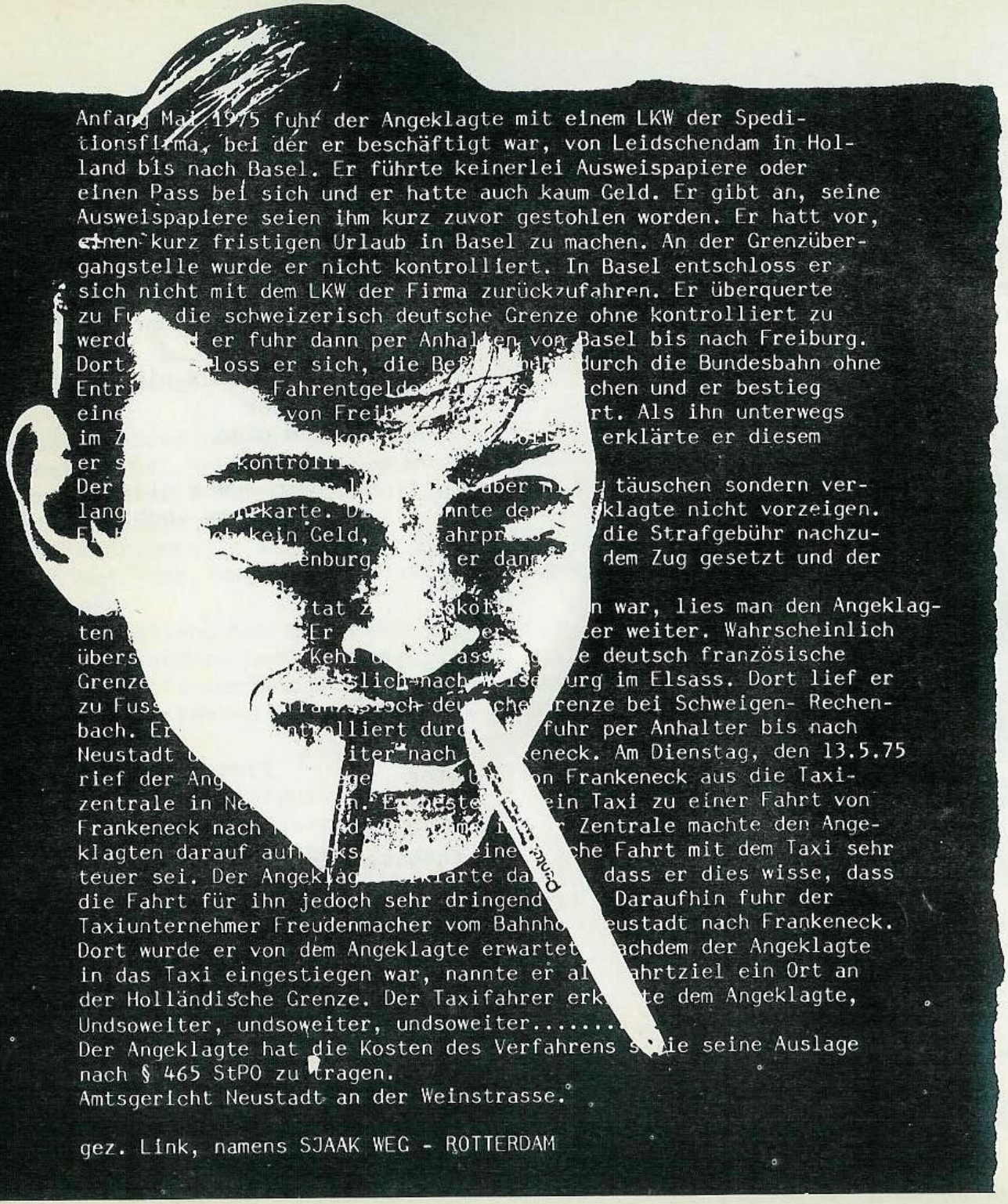
later

afgewassen beschrijvingen
huilen nog na

woorden na de maaltijd
elke dag opnieuw uit de kast gehaald
mooie herinneringen
onherkenbaar uitgekleed

en de kleine jongen die uit hem gleed
 zijn dromen
die alles voor het eerst voor eeuwig

wieg hem zacht - dan blijft hij zo klein

Anfang Mai 1975 fuhr der Angeklagte mit einem LKW der Speditionsfirma, bei der er beschäftigt war, von Leidschendam in Holland bis nach Basel. Er führte keinerlei Ausweispapiere oder einen Pass bei sich und er hatte auch kaum Geld. Er gibt an, seine Ausweispapiere seien ihm kurz zuvor gestohlen worden. Er hatt vor, einen kurz fristigen Urlaub in Basel zu machen. An der Grenzübergangstelle wurde er nicht kontrolliert. In Basel entschloss er sich nicht mit dem LKW der Firma zurückzufahren. Er überquerte zu Fu[ss] die schweizerisch deutsche Grenze ohne kontrolliert zu werd[en] er fuhr dann per Anhalter von Basel bis nach Freiburg. Dort [entschl]oss er sich, die Bef[örderung] durch die Bundesbahn ohne Entri[ss] Fahrentgelde[r] zu [erschl]eichen und er bestieg eine[n] von Freib[urg] rt. Als ihn unterwegs im Z[ug] kont[rolliert] erklärte er diesem er s[ei] kontrol[liert]. Der [Schaffner] aber ni[cht] täuschen sondern verlang[te] [Fahr]karte. D[a] nnte der Angeklagte nicht vorzeigen. E[r] kein Geld, [um] ahrpr[eis] die Strafgebühr nachzu[zahlen]. enburg [wurde] er dann [aus] dem Zug gesetzt und der

[Polizei]tat z[ur] skon[trolle] n war, lies man den Angeklagten [weiter]. Er [ging] er [dann] ter weiter. Wahrscheinlich übers[chritt] Kehl [die] ass[ierte] e deutsch französische Grenze [unkontrolliert] lich nach Kers[t]burg im Elsass. Dort lief er zu Fuss [über] französisch deu[t]sche Grenze bei Schweigen- Rechenbach. Er [wurde] ntrolliert durch fuhr per Anhalter bis nach Neustadt [weiter] iter nach [Frank]eneck. Am Dienstag, den 13.5.75 rief der Ang[eklag]te [von] on Frankeneck aus die Taxizentrale in Ne[ustadt] an. Er [bestellte] ein Taxi zu einer Fahrt von Frankeneck nach [Neustadt]. [Die] Zentrale machte den Angeklagten darauf auf[merksam], eine [solche] Fahrt mit dem Taxi sehr teuer sei. Der Angeklag[te] erklärte da[rauf], dass er dies wisse, dass die Fahrt für ihn jedoch sehr dringend [sei]. Daraufhin fuhr der Taxiunternehmer Freudenmacher vom Bahnho[f] Neustadt nach Frankeneck. Dort wurde er von dem Angeklagte erwartet. [Nach]dem der Angeklagte in das Taxi eingestiegen war, nannte er al[s] Fahrtziel ein Ort an der Holländische Grenze. Der Taxifahrer erk[lärte] te dem Angeklagte, Undsoweiter, undsoweiter, undsoweiter.....

Der Angeklagte hat die Kosten des Verfahrens s[owie] die seine Auslage nach § 465 StPO zu tragen.
Amtsgericht Neustadt an der Weinstrasse.

gez. Link, namens SJAAK WEG - ROTTERDAM

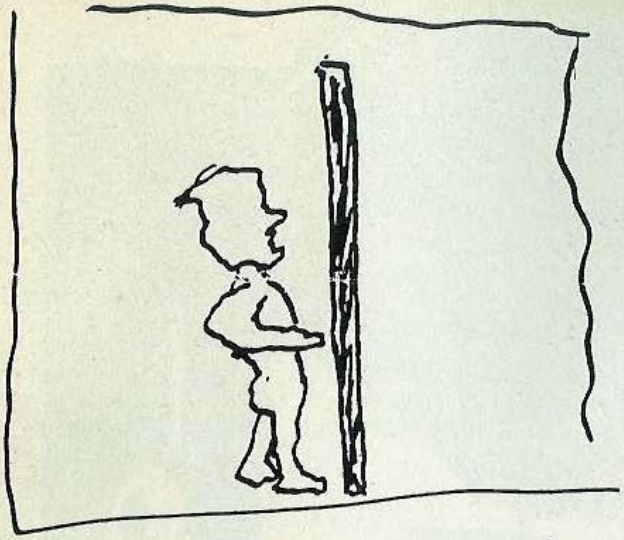
dan kom je
tot een besef
en dan ga
je schrijven,
schrijven!

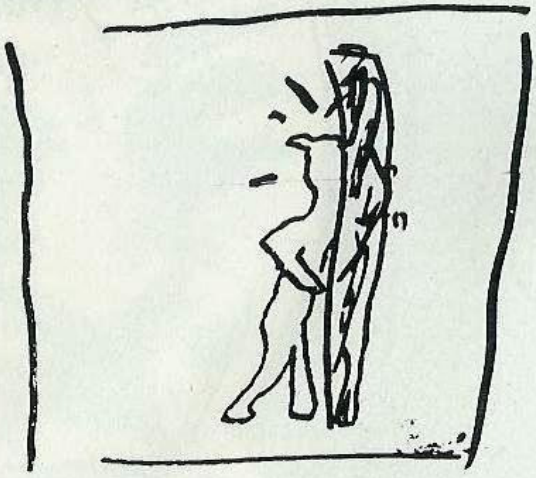
FC Den Haag, het was klasse.

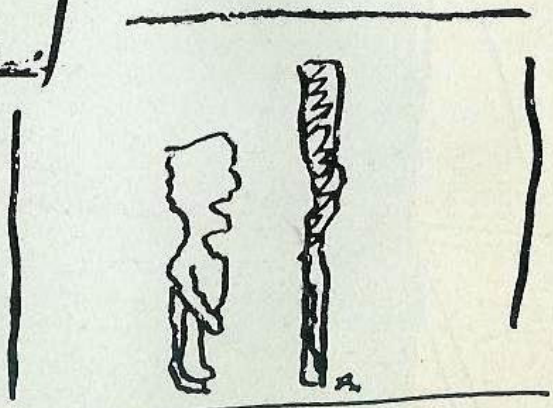
SUPPORTERS BEDANKT

Hans Corsmit

10-3-87

Dorps-
oudste
de Jong.

Amsterdam

De laatste tijd voel
ik me wat
wee in mijn hoofd.

STERVENSBEGELEIDING

Met afschuw aanschouw ik
het impotente feest dat toch
aan een hoogtepunt geraakt:
men gaat dansen
& als ik ergens een hekel aan heb.....

Dat een metaaldetektor bij
een van mijn voeten uitslaat
wil nog niet zeggen dat ik
met lood in de schoenen sta

Maar het is de plaatsvervangende
schaamte die toeslaat wanneer ik
kijk naar de mimiek van
motorisch gestoorden met
de tafelmanieren van
achterbakse muizen bij
een uithuizige kat

Het congres danst &
ik haat congressen, toch:
"Save the last dance for me"
want mijn doodsstrijd moet
hard en meedogeloos zijn

HOLLAND

Het leven heeft vaak iets van:
'Laat me nu maar slapen'
Van het verkeerd verbonden zijn
na een rinkelende telefoon

De aarde is een vergiet
& vroeg of laat donder je
in een gat
dat beschroomd met het
marmer der liefde
wordt afgedekt

De aanzegger wordt afgezegd
De kraai wordt begraven
door het kraaiekind
& het bezoek brengt
bloemen uit de aanbieding

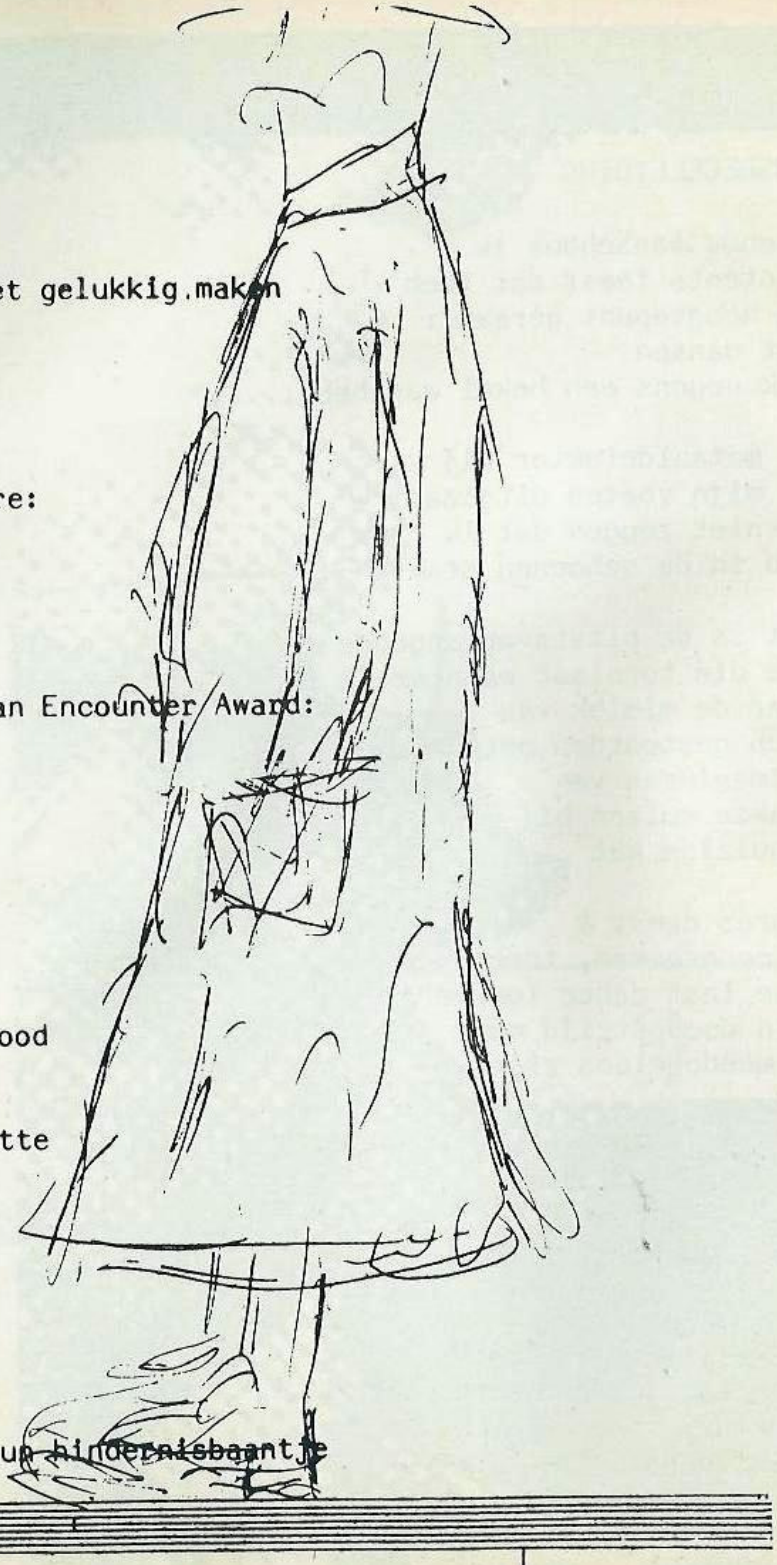
& ik vraag mij:
Hoe kan ik?
Waarom zou ik?
Hoe kweek ik ambities &
wat zijn per slot de mogelijkheden?

in een land
waar de weersverwachting
wordt voorgelezen door een
neuroot die hoorbaar met
de edelen delen heeft
klemgezeten tussen

ADRIAAN BONTEBAL - DEN HAAG

ZAIRESTROOM

Trouw in het nauw
voor wie de nuance zoekt
volgens het gezegde zou het geld niet gelukkig.maken
Machmoud Rabbani
'Glasnost' de orthodoxe dagbladen
antwoordnummer 2272
10 tuithavanaas 'Elegant
beloofde hem een geurige verrassing
van 't smeulende dekblad de ouverture:
Boudewijn Heiderijk en de Waddenzee
zagen de dorpspastoor
A.L. Boom
op de World Press Photo '87,
'AIDS in the USA',
bekroond worden met de Budapest Human Encounter Award:
Geld slaapt nooit!
Dat komt er nou van
als de Mazda 626 limited
5-deurs
in het Arnhems Gemeentemuseum
exposeert met Henri Matisse
& Oskar Schlemmer
'Tanzarin' im Katalogus
de neogeo's van de urgente film
geopereerd zijn aan hun te vroege dood
en natuur zichzelf opruimt
alsof dispergeermiddelen
die duizenden vogelslachtoffers kostte
op de cheese-burger
van Kentucky Fried
voor obsessies van er goed uitzien
lasso's en pikhouwelen drukt.
Start satirische serie
over de roddelpers
dan krijgt de landbouw ander werk
in de leeftijd van 17 t/m 25 jaar
nemen de dames en heren dagelijks hun hindernisbaantje
dubbelleven voor de struikrover

is de roggekorrel van het rijke leven
Ivanhoe! Ivanhoe!
duikt de mafialeider in het zand
want de heksen kwamen er aan
Wicca is principieel witte magie
de 'Wise Men' van een dorp
wat weer werd verboden door de katholieke kerk
vooral paus Innocentius de Achste
de Roomse Moordfabriek
(ook: De hand van br. Paduano in mijn blouse)
werkte niet op de Trapjesberg
te Huizen:
eindelijk een inwendige kuur
om haaruitval te bestrijden
want erfelijke factoren
zijn niet te beïnvloeden.
De biologische capsule
is nogal sikkeneurig
hard rijdend in een Ford Capriola
kun je niet eens rustig genieten van de tik van je huis
het horloge loopt over
op de ijskast
en nu gaat de prairi er ook al aan:
eerst bisons, toen indianen
en nu weer de 'goldrush'
om het zwarte goud-
Wyoming Rawhide Mine!
De tijd van Buth Cassidy
en de Sundance Kid
hebben we bij het bubbelbad verloren,
behalve vettige Vonhoff
~~drinkt er nog~~ champagne in
om de NV Bronnenblad van het KJF
vol te laten lopen
'Kuuroord Fantastique'
voor psoriasis-patienten
tot de directeur er met de kas vandoor ging
& de toendra van het noorden
in vriendjespolitiek verzoop.

PAUL VAN DER STEEN - AMSTERDAM

HOLLYWOOD BLOEDEND

Het hollywood-dekor
aan de oever van de Bodensee
zong van Granada tot Lapland
en op de kinderhoofjes
van het Salzburgse marktplein
zijn getik van hoge hakken
in de etalages tussen
Mozart-kugel en Café Winkler
ach, al dat dirigeren
van Marthe Keller en Kabuki
stemy Andy Warhol gallig
tussen de doedelzakken van
de mission der aangrenzende aartsbisschop.

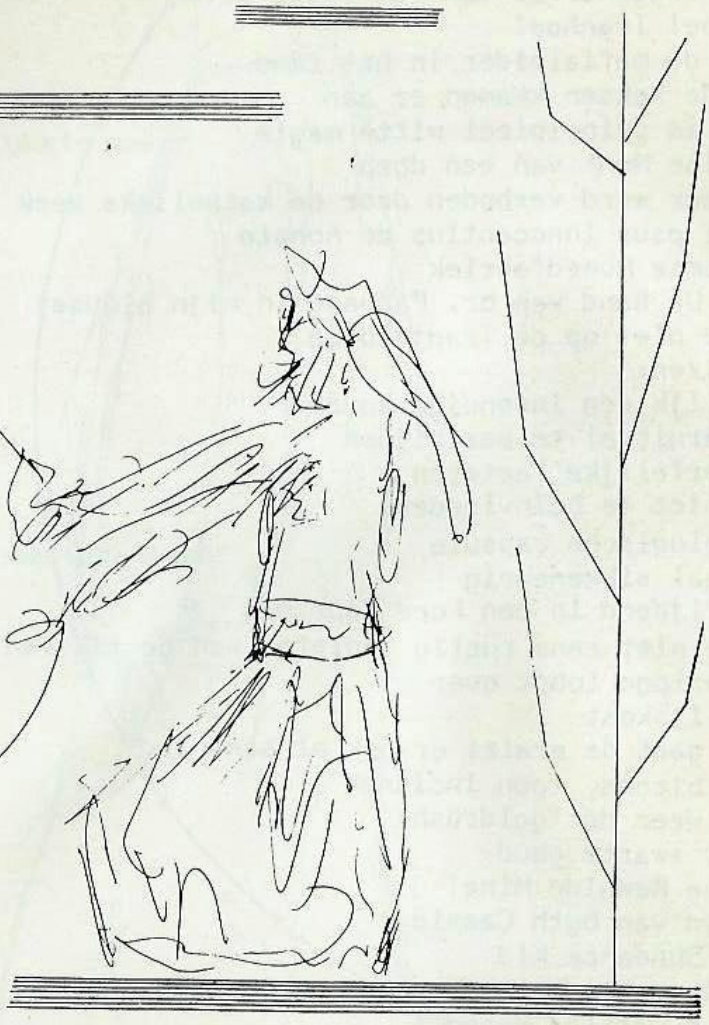
Meereizend met een egyptische zonnegod
besteedden Pelléas en Mahler
hun unieke spektakel
-de eigentijdse zonsondergang-
aan dit stukje herenleed:
de donkere nachten van Verona
waar de stemmen langzaam wegsterven
muisstil tot Spoleto en
tot Marcerata's pas de deux
onder de middernachtszon
waar sfeervolle fado's en rode dao
maanachtige illusies beloven.

De lange stilte en de kilte van het bed
slaan je altijd uit het lood
van de verradelijkste waanideeën.
De oude angsten komen terug:

het Grote Geluk met de Volmaakte Man
die nauwelijks alleen de kroeg indurfde
waar het wemelt van de botte pummels
tegen de regels der jacht.

Vertrouwder met seks dan de New Yorkse psycholoog
zijn bepaalde punten prettiger dan vroeger
maar hiervoor moet je lef hebben: oranje fucksia's
en geel voor het linnen zaadje
van Umberto Ginochietti
in een strakke minirok
of Jerry Hall en Candice Bergen,
aartsvijanden van het permanent,
in de klinieken van London en Boston
die anderhalf jaar borstelden
boven de kalfs-paté met pistache-nootjes
en de opwindende geur
van sorbets uit de oriënt -
speeksel schiet tekort
wat voor de oermens vanzelfsprekend was:
het sluipend proces van ontsteken en bloeden
in de barokke architektuur
aan de oever van de Bodensee.

PIETER BOSKMA - AMSTERDAM

DE ELEKTRISEERMACHINE VAN CUTHBERSON

Achter deze dichte deuren werden doden ontsloten
werd medisch geheim geopend
ziekte en verderf zichtbaar gemaakt en
ter overlevering opgeschreven.

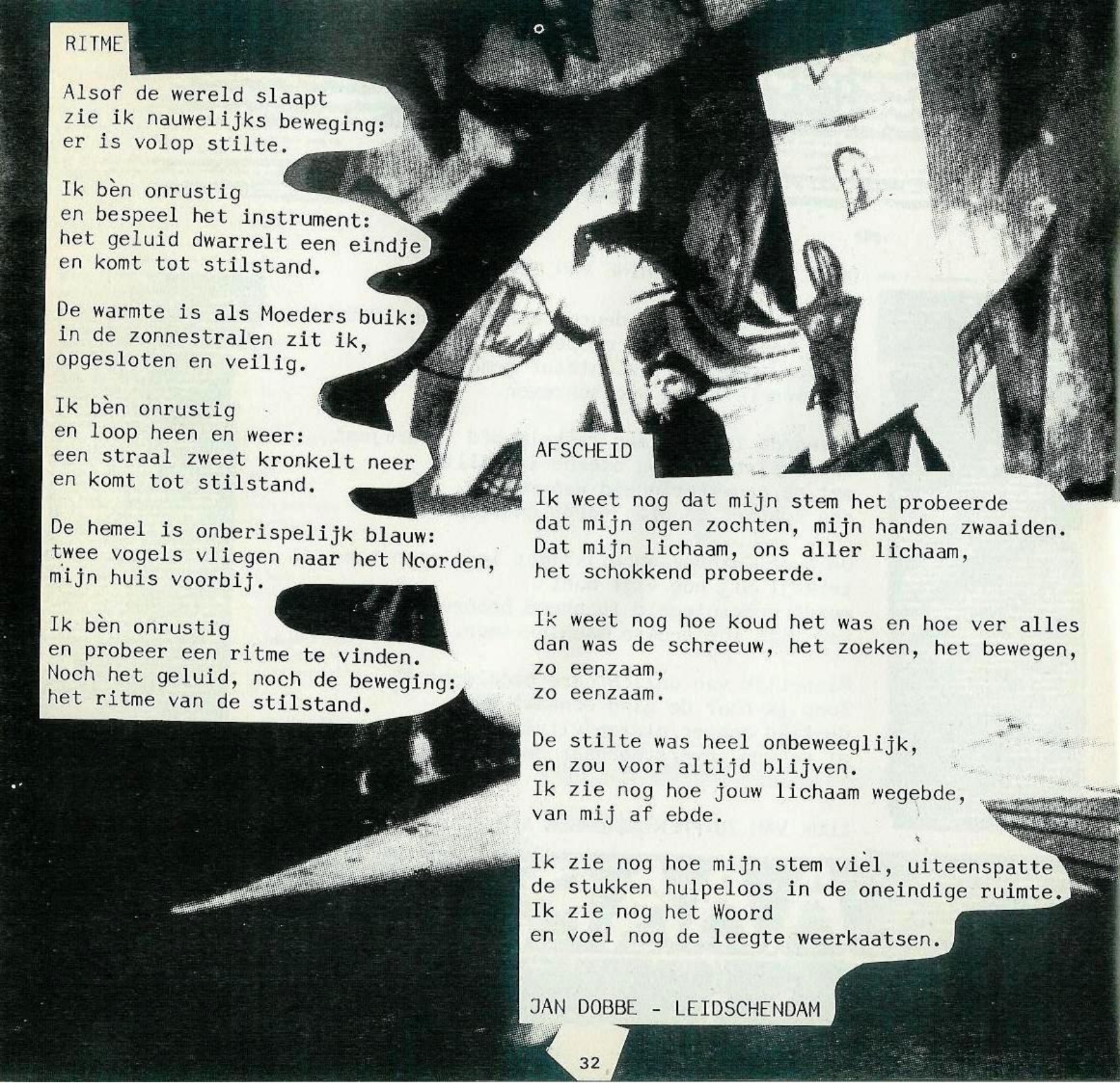
Boven de ingang waar knekelhoofd toegrijnst
onderwijst hij nog steeds in stilte
met de nauwkeurigheid waarmee
een schroef in glas wordt gedraaid.

De oude Cuthberson kijkt met lede ogen toe
terwijl hij nog vijf maal
wordt weerspiegeld in grote bronzen bollen
van zijn 18e eeuwse machinekamer.

Misselijk van onzichtbare ozonlucht
loop ik naar de gang ernaast waar
de tijd achter glazen vitrines
al eeuwen onverstoorbaar doorloopt.

LUUK VAN ZUTPHEN - ALPHEN AAN DE RIJN

RITME

Alsof de wereld slaapt
zie ik nauwelijks beweging:
er is volop stilte.

Ik bèn onrustig
en bespeel het instrument:
het geluid dwarrelt een eindje
en komt tot stilstand.

De warmte is als Moeders buik:
in de zonnestralen zit ik,
opgesloten en veilig.

Ik bèn onrustig
en loop heen en weer:
een straal zweet kronkelt neer
en komt tot stilstand.

De hemel is onberispelijk blauw:
twee vogels vliegen naar het Noorden,
mijn huis voorbij.

Ik bèn onrustig
en probeer een ritme te vinden.
Noch het geluid, noch de beweging:
het ritme van de stilstand.

AFSCHEID

Ik weet nog dat mijn stem het probeerde
dat mijn ogen zochten, mijn handen zwaaiden.
Dat mijn lichaam, ons aller lichaam,
het schokkend probeerde.

Ik weet nog hoe koud het was en hoe ver alles
dan was de schreeuw, het zoeken, het bewegen,
zo eenzaam,
zo eenzaam.

De stilte was heel onbeweeglijk,
en zou voor altijd blijven.
Ik zie nog hoe jouw lichaam wegebde,
van mij af ebde.

Ik zie nog hoe mijn stem viel, uiteenspatte
de stukken hulpeloos in de oneindige ruimte.
Ik zie nog het Woord
en voel nog de leegte weerkaatsen.

JAN DOBBE - LEIDSCHENDAM

IN DE LUCHT

Misschien is het een reaktie
tussen de lucht van haar lichaam
en de lucht van mijn kamer
die een droge stof, van verval,
heeft aangemaakt.

Ik ontmoette een meisje
in een café,
ze had een leuk gezicht als ze lachtte.

Maar nu zit ze in mijn kamer
en onze huiden worden steeds bleker,
onze ogen worden steeds roder en kleiner,
onze wallen worden groter en zwarter.
En in onze huid springen lijnen
zoals er barsten in glas springen.

Een vreemde droge stof van verval
valt vanavond uit de lucht in mijn kamer-
en beslaat alles.

WAT TIJD.

Ik heb wat tijd nodig
om niets te voelen
en niet te dromen.
Om na te denken
en te bepalen.
Om enkele wetten
op te stellen,
voor de jacht.
Ik heb wat tijd nodig,
maar ik heb tijd teveel.

WIE KOMT ER TERUG UIT DE OORLOG?

Kijk wie terug gekomen is uit de oorlog!

Met littekens boven linkeroog
 en achtergelaten rechteroog.
Met een half been,
 onder de knie geamputeerd.
Met een verbrijzelde misvormde linkerhand
 en 12 hechtingen schuin over de buik.

Niemand, niemand is teruggekomen uit de oorlog.

PETER DE BRUIJN - DEN HAAG

WAAR TER WERELD

Als een kind
dat opnieuw moet leren bewegen
de glans verkiest boven de sluimer,
niet langer het schijnbaar futiele vertolkt,
weest dan alert en in wake.

Overzie het slacht-geoffer
op hakblok onder valbijl
vloeiend bloed nog warme ingewanden
fluks gewerk van vaardige handen
die al veel vaker de botheid hanteerden,
het ontleedmes van de hoop.

Resten orders en plichten,
het te allen tijde antwoord kunnen geven:
Deuren op slot? Stekkers eruit? Lichten nagezien?
Nauwkeurig voor het slapengaan
vergrendelde bunkers van driften: logge cycli
van een nauwelijks bewegend stramien.

Naarmate verder van huis
geraakt de wil in nauwere fuiken
om ten leste voor het altaar van de leeuw
te wijken voor wie direct bij wolven
ooit ter wereld kwam.

Toch loopt ook zij hier nog,
ergens hier in deze stad,
in hoogst
eigen
zinnig
persoon.

VICTOR NIXDORFF - AMSTERDAM

NIEUWS VAN DE WERELD

Lees het nieuws van de dag,
het gezicht van de mensheid,
de mens vecht en leeft zich dood,
een wereld vol nieuws,
de woorden lijken zo ver weg,
een wereld vol leugens,
soms komen dromen uit
maar altijd gaan ze over

kijk t.v., quizzy way,
zie de glimlach van een pinda,
even is de smaak o.k.,
proef de geur van het aroma

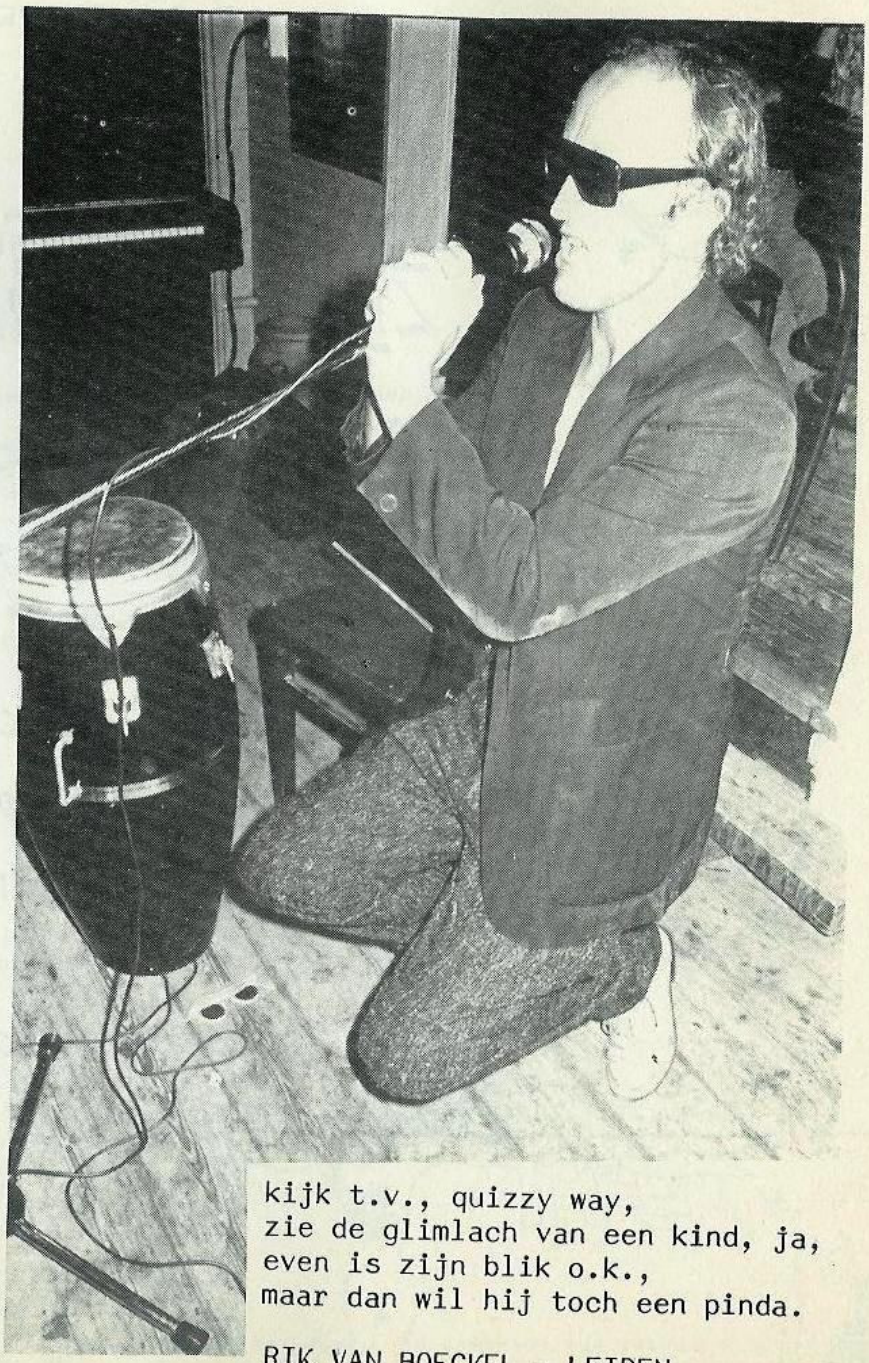
de nieuwste auto maakt je gek,
de weg houdt nooit op,
koop je hem niet, houd dan je bek,
schreeuwt de handelaar, de vrek

kijk t.v., quizzy way,
zie de glimlach van een panda,
even is het beeld o.k.,
een zebra wandelt door Uganda

ook God's woord is te koop
net als macht, sex en dope,
loop te hoop voor de 'holy pope',
de leugen houdt wel uitverkoop

zie het gezicht van de mensheid,
een mond vol tanden,
zie de glimlach van de wet,
die neemt je onder handen

wat is dit voor nieuws,
de woorden komen zo dichtbij,
de wereld repeteert haar leugens,
de waarheid knielt erbij

kijk t.v., quizzy way,
zie de glimlach van een kind, ja,
even is zijn blik o.k.,
maar dan wil hij toch een pinda.

RIK VAN BOECKEL - LEIDEN

~ANDREAE HARTMANN~

En doodsengel kwam en ruik;
Zij was schoonheid zelve.

Een doodsengel kwam en ruik!:Zij was schoonheid zelve.Mijn hoofd

Mijn hoofd rustte in haar schoot
en ik rook de geur van het liefdes-

rustte in haar schoot en ik ~~ruik~~ snoof de geur van het liefdesspel.

spel.

Ik werd meegevoerd door velden van goudgeel gras,
bezwangerde duintoppen en vluchtige visioenen.
Onder het rochelen en zingen van zachte doods-

Ik werd meegevoerd door velden van goudgeel gras.

liederen,
bereidde ik mij voor op een laatste stap.

bezwa[illegible] en vl[illegible]ge v[illegible]o

Onder het rochelen e[illegible]gen van zachte doodsl[illegible] bereidde ik mij voor op een laatste stap.

DE TIJD IS OM

WILLEM DE GEUS
ROB BEKKER
MICHAEL VAN DER TAK
HENK VAN SCHAIK
FRANK HORSMAN
ANTHONY BLOKDIJK
ERZSI HATVÁRI
ANDREAS HARTMAN
SYLVIA HUBERS
MARIET LEMS
BOOZY
PIETER DE LEEUW
MARTINE
DIRK KEIJZER
JOERA DEKKER

FRANS IJZER
MARINUS VAN DER MAREL
ERIK LINDNER
VICTOR NIXDORFF
RIK VAN BOECKEL
JAN DOBBE
PETER DE BRUIJN
PIETER BOSKMA
LUUK VAN ZUTPHEN
PAUL VAN DER STEEN
DORPSOUDSTE DE JONG
SJAAK WEG
ADRIAAN BONTEBAL
LITTLE ERICS BIG BAND